

U ziet dat een actie ook leuk resultaat kan hebben. Ik houd u op de hoogte.

Op de bijeenkomst van 13 januari jl. heb ik in mijn openingswoord een contributieverhoging aangekondigd, uiteraard als de algemene ledenvergadering hiermee akkoord gaat. Deze verhoging gaat dan in op 1 januari 2000, maar om dit te realiseren moet de ledenvergadering van 10 maart a.s. hier over stemmen, van-daar nu al de voorbereiding en de informatie naar u.

Het wordt de eerste contributieverhoging in 12 jaar, en als het niet nodig zou zijn dan bleef dat ook zo.

Het bestuur denkt aan: f. 30,-- per jaar voor enkel lid (nu f. 25,--);

f. 45,-- per jaar voor dubbel lid (nu f. 37,50);

f. 5,-- per keer voor gasten die geen lid zijn (nu f. 2,50).

Contributieverhogingen zijn vaak voorstellen waar je met de pet in de hand de vergadering moet toespreken, en ook vroegere bestuurders van verenigingen kampten met dat probleem. In 1950 had een collega van onze penningmeester ook zo'n voorstel in de vergadering te verdedigen, en in een uitgave van de Oudheidkundige Vereniging de Graafschap schreef hij 'n briefken veur alle leden.

Een kort uittreksel hieruit is aardig om te lezen, een beetje aangepast aan de Reurlse omstandigheden.

" In de leste vegadering wodd'n veur-esteld um ons blad "het Archief" een weer met Kasmissie uut te gev'n en " allemoale veuln ze doar wel wat veur.

" Allene den penningmeister had wat bezwoarn, en had noa ekke'n dat dat veurig joar zon f.1.320,-- hadde

" kost en de konterbuutsie was totaal moar f. 887,--. As dat zo vedan geet buw met dat blad in den aap

" elozjeerd. Dan gaow met 'n paar joar op de vlesse.

" Wa möw dan ? " was de vroage.

" Ut beukske dunner maakn was en idee, konterbuutsie verhoogn" ze der ene, en zo daggen er meer.

" Doarumme kom ik met de pette in de hand. Ieder is neet evven rieke, en doar bunt ter de net as onze vere-

" niging, al joarn te kot komt. Moar doar bunt er ook genog dee aardig van zich ofspiejen kunt.

" Ut bestuur hef de verhoging neet overdrev'n, den eersten in twaalf joar, en dan is een paar riksdalder per

" joar nog wel overhen te komn, onzen penningmeister is ter zowiezo blie met, he hef gin zorge, want he slöp

" mangs neet. Aj' lid van 'n vreeniging bunt dan moj' der ok een betjen veur oaver hebb'n, en ok onze aovunde

" veur de leden kost steeds meer, en bunt van een good gehalte met top-artiesten, en dat mot oe toch ok wat " weerd wèzen.

" Ik stemme veur, mits onze Dieka ut good vund.

Op 10 maart mag u het zeggen, en onze penningmeester uit de zorg helpen. U komt toch ook ?

Na de ledenvergadering speelt en zingt het bekende duo Hiddink en Schreurs. In de schouwburg betaalt u voor zo'n optreden alleen al de hele jaarcontributie van "OLD REURLE".

Breng ook burenen, vrienden en bekenden mee, en laat ze kennis maken met een avond "OLD REURLE".

Kosten?? Leden gratis, niet-leden f. 5,--. Diegene die zich opgeeft als lid ook gratis, en dat geldt dan tevens voor o.a.11 mei, het optreden van de Grolsche Hofzangers.

Martin Kok, voorzitter.

VERENIGINGSVONDEN

In de vorige Onder d'n Kroezeboom heeft U tweede gedeelte van ons jaarprogramma kunnen lezen.

In het programma van de avond van 10 maart en 14 april is geen wijziging gekomen.

LET OP !!!!!!!! De geplande avond in mei is echter verschoven !!!!!!!

In verband met een bruiloft is deze avond verplaatst van woensdag 12 mei naar **dinsdag 11 mei 1999**.

Het programma voor die avond is niet gewijzigd

VAN HET SECRETARIAAT.....

Deze keer zal ik me beperken tot het jaarverslag van het afgelopen seizoen en de agenda voor de a.s. jaarvergadering. De voorzitter heeft in zijn voorwoord voldoen informatie gegeven.

ALGEMENE JAARVERGADERING 1999 .

Op woensdag 10 maart 1999 vindt overeenkomstig het huishoudelijk reglement de jaarlijkse ledenvergadering plaats van de historische vereniging "Öld Reurle". De aanvang is 20.00 uur precies in zaal de Luifel te Ruurlo.

A G E N D A

1. Opening door de voorzitter.

2. Notulen van de vorige vergadering.

3. Mededelingen en ingekomen stukken.

4. Jaarverslag secretaris (zie Kroezeboom).

5. Financieel verslag penningmeester.

6. Verslag van de kascommissie, de heren Drent en Post..

De heer Drent is aftredend. Er dient derhalve een nieuw lid voor de kascommissie benoemd te worden.

7. Bestuursverkiezing: Aftredend zijn: mevr. R. Greupink en de heer L.W. Besselink.

Beide zijn herkiesbaar.

Namen van tegenkandidaten kunnen tot 10 dagen voor de vergadering worden ingediend bij de secretaris .

8. Voorstel tot wijziging van de contributie per 1 januari 2000.

Voorstel is: f. 30.-- per enkel lid per jaar (was f. 25.--);

f. 45.-- voor dubbel lid per jaar (was f. 37,50);

entree voor niet leden f. 5.-- (was f. 2.50).

9. Rondvraag.

10 Sluiting

JAARVERSLAG SECRETARIS, SEIZOEN 1998 - 1999

Bestuur

In het afgelopen seizoen hebben zich geen wijzigingen voorgedaan in de samenstelling. Het bestuur vergaderde 4 keer.

Activiteiten:

De volgende activiteiten hebben plaats gevonden:

Op 11 maart 1998 de algemene leden vergadering. In aansluiting op deze vergadering vertelde de heer J. de Wolde over wonen en werken in Staphorst.

We hebben 2 keer een excursie gemaakt naar de Slangenburg waar de heer Berends ons rond leidde door het kasteel en de tuin. De excursie naar het Loo kon vanwege te geringe belangstelling niet doorgaan.

Op 14 oktober was de heer de Graaff aanwezig om te vertellen over Landgoederen in de Gelderse Vallei.

Op 11 november vertelde de heer B. Tragter over De erfenis van de Lebbenbrugge.

Op 9 december Las mevr. D. Hiddink verhalen voor over de decembermaand.

De eerste bijeenkomst in het nieuwe jaar was op 13 januari met de gebruikelijke nieuwjaarsrolletjes. De heer Jac. Trijsburg van het Gelders Oudheidkundig Contact vertelde over het Gelderse Kabinet.

Op 10 februari vertelde de heer John Toben over Hannekemaaiers, kiepkerels en tjodden, het leven van de seizoenarbeiders in vroeger tijden. 99.03 (03)

Er staan nog een aantal interessante avonden op het programma, zie hiervoor de Kroezeboom.

Dank aan Reina Greupink voor de organisatie van deze avonden.

Kroezeboom

Ons tijdschrift de Kroezeboom verscheen 4 keer zoals gebruikelijk. Een wens van de redactie en het bestuur is dat we meer copy krijgen en dat het drukwerk verbeterd wordt. We zullen in dit seizoen hieraan werken. Dank aan de redactie de bezorgers en de mensen die het blad bundelen en in elkaar

Ledenbestand

Het

aantal leden is in dit seizoen gestegen tot 265. Helaas zijn ons een aantal leden ontvallen door overlijden. Eind vorig seizoen waren er 230 leden.

Diversen

Het

boek "Transvaal dat lig in Reurle" is uitverkocht. We beraden ons of we dit tegen een redelijke prijs laten herdrukken. Ook de verjaardagskalenders zijn bijna op, hiervoor geldt hetzelfde.

Oude landbouwwerktuigen.

Onze

zorg is nog steeds een goede locatie. De plannen met Staatsbosbeheer zijn in duigen gevallen, aangezien de boerderij een andere bestemming heeft gekregen. Wel hebben we een aantal oude werktuigen kunnen verkrijgen, welke zijn opgeslagen

Kroezeboom aan de Borculoseweg

De contacten met de gemeente over de Kroezeboom zijn weer actueel (zie voorwoord van de voorzitter in deze Kroezeboom). We houden de vinger aan de pols. Af en toe melden de media iets over de stand van zaken. Men is op het ogenblik in discussie over het tot monument verklaren van de boom. We blijven actie voeren om de boom te behouden voor Ruurlo, samen en in overleg met de gemeente Ruurlo.

Tot slot wil U en mijn mede bestuursleden danken voor de goede samenwerking in het afgelopen seizoen.

Ruurlo, 10 maart 1999,
L.W. Besselink, secretaris.

Voor akkoord: M.G. Kok, voorzitter.

MEDEDELING VAN DE PENNINGMEESTER

Evenals voorgaande jaren zullen wij de BATEN- en LASTEN-rekening niet in ons kwartaalblad Onder d'n Kroezeboom bekend maken.

De op de ledenvergadering aanwezige leden kunnen tijdens de vergadering deze stukken ter inzage krijgen en vragen hierover stellen.

Op 1 februari jl. heeft de kas-/bankcontrole plaats gevonden door de heren J.A. Drent en H. Post. Alle inkomsten en uitgaven zijn gecontroleerd met het kasboek en de bankrekening en akkoord bevonden.

Het toch noch voordelige saldo is aanmerkelijk lager dan het vorige jaar, hetgeen onder andere komt doordat enkele uitgaven zoals het drukwerk van de omslagen van Onder d'n Kroezeboom, voor de komende twee jaar. Hierdoor is de post drukwerk aanmerkelijk hoger, terwijl het geld van de adverteerders reeds het vorige jaar is geïnd en geboekt. De markt van de video's van wijlen huisarts Bakker en van de openluchtspelen is een beetje verzadigd, waardoor de verkoop aanmerkelijk minder is dan in 1997.

Indien nodig kunt U meer inlichtingen krijgen op de ledenvergadering.

Ab Flierman, penningmeester.

OUD EN NIEUW

Er is iets veranderd bij Old Reurle! Oordeelt U zelf : Bezocht je een jaar of zes, zeven geleden een bijeenkomst in De Luifel, dan trof je in de Rank wat verspreide tafeltjes aan, met een groepje keuvelende bezoekers rond elk daarvan. In de pauze ging het gastenboek rond, en als daarin tenslotte zeventwintig namen waren genoteerd, ach, dan was de voorzitter heel tevreden!

Nu is dat wel anders! Woensdag 13 januari was de Rank om acht uur al tjokvol en steeds meer stoelen moesten worden binnengedragen. Het werd heel knus en gezellig, iedereen zittend zij an zij, wat overigens Henny-van-de-Luifel en haar staf wat moeite gaf met de bediening. Vervolgens trad de voorzitter op met de blijde boodschap, dat vanaf december liefst twintig nieuwe leden waren ingeschreven; nooit eerder vertoond! Toen daarna de knapperige niejaarsröllekes royaal werden uitgedeeld leek de avond al geslaagd. Toch kwam er nog een pakkend slot, namelijk de voordracht van de heer Jac. Trijnsburg, directeur van het Gelders Oudheidkundig Contact te Zutphen. Zoals hij toelichtte, begint voor deze Stichting de geschiedkunde in de Middeleeuwen. Zo liet hij onder meer zien, dat het oorspronkelijke wapen van de hertogen van Gelre (gouden leeuw op blauw veld) sinds 1393 is verenigd met dat van Gûlick (zwarte leeuw op goud) tot het bestaande wapen van de provincie Gelderland.

De heraldiek was goed vertegenwoordigd in de diareeks; een fraaie serie opnamen schilderde de adellijke geslachten die defileerden voor keizer Karel V bij diens troonsafstand te Brussel in 1555; de hertog van Gelre was één van de drie eersten aan het hoofd van een lange rij edelen te paard.

De heer Trijnsburg schetste, hoe vroeger de privé-verzamelingen ontstonden en uitgroeiden tot de huidige museumcollecties; onder de rariteiten die zich in die oude Kabinetten bevonden was bijvoorbeeld een struisvogelei, luisterrijk in goud gevat; zoiets werd wel als reliekschrijn vereerd in de kerken. Onder de meer traditionele stukken waren een paar mooie olieverfschilderijen van Arnhem vanaf de Rijn gezien. Uit prenten en etsen van middeleeuwse kloosters en kastelen werd duidelijk, hoeveel prachtigs in de loop der eeuwen verloren is gegaan.

Werden zo enkele topstukken uit Gelderse musea vertoond (vooral Huis Bergh te 's Heerenberg huisvest een prachtcollectie), een ander hoofdstuk betrof de diensten die de Stichting te Zutphen aan de musea kan verlenen. Zo komt het voor, dat ergens een eeuwenoud houten beeld of voorwerp opduikt, dat door vertering van de houtcelwanden tot pulver dreigt uiteen te vallen. Met vernuftige apparatuur kan dan met behulp van fijne holle naalden en met uiterste precisie een kunststof in de houtcellen worden gegoten, zodat na verloop van tijd het voorwerp zijn oorspronkelijke stevigheid herkrijgt. Ook historische pronkgewaden kunnen worden opgeknapt; met minutieus naaldwerk en engelengeduld wordt zelfs goudbrokaat op zijde tot zijn oude luister teruggebracht.

Met behulp van de Stichting kunnen zelfs fragmenten van historische bouwmaterialen (korbelen, kapitelen, sierbalken) worden versterkt.

Onze spreker ging zo enthousiast in zijn verhaal op, dat hij de pauze helemaal vergat! Toen, plots, na de laatste dia, beëindigde hij zijn betoog, schakelde de projector uit en zei: Dank U wel!. Niemand had gemerkt, dat het al kwart over negen was.

Er volgden noch wat vragen en antwoorden en een geanimeerde conversatie kwam op gang en dit vormde het einde van een bijzondere avond.

‘n Mooie stap van oud in nieuw !

H. Post.

SCHOOLHISTORIE VAN RUURLO (SLOT)

uitgezocht door de G..Kreeftenberg

(het vorige deel van dit artikel is geplaatst in de Kroezeboom nummer 2 uit 1998).

In de vergadering van 22 Augustus 1898 is een schrijven van GS met de mededeling dat de aanvraag ter bekoming van Rijkssubsidie in de kosten van de bouw van een onderwijzerswoning niet voor inwilliging vatbaar is.

In September besluit de Raad om de bouw van de nieuwe onderwijzerswoning aan te besteden overeenkomstig tekening en bestek met deze wijziging dat in plaats van een beborde kap een aangestreeken pannendak zal worden aangebracht. B. en W. worden gemachtigd om na goedkeuring door de Heer Schoolopziener tot aanbesteding over te gaan.

Tot dekking der kosten zullen enkele certificaten worden verkocht tot een bedrag van *f.*1500,-- en voor het ontbrekende bedrag van *f.*3500,-- wordt een lening, aflosbaar in 50 jaar, aangegaan. De jaarlijkse aflossing zal uit de gewone middelen betaald worden.

Behoudens goedkeuring van GS zal de bouw van de onderwijzerswoning worden opgedragen aan de laagste inschrijver Hendrikus Venderbosch te Ruurlo voor een bedrag van *f.*4624,--.

In de vergadering van Juni 1899 besluit de Raad om de bestaande onderwijzerswoning na dat ze is ontruimd, te slopen en hier twee woningen voor veldwachters te doen bouwen en de huur van elke woning te bepalen op *f.*40,-'s jaars. Het dagelijks bestuur wordt de aanbesteding opgedragen waarvan de som tot een maximum bedrag wordt bepaald op *f.*1800,--.

De kosten van deze bouw zullen worden betaald uit de gewone middelen van de Gemeente. Dit besluit zal ter goedkeuring aan GS worden ingezonden.

Aangezien de inschrijvingen welke waren ingekomen voor het afbreken van een woonhuis en het ter plaatse herbouwen van een dubbele woning in de kom van het dorp alhier aanmerkelijk hoger waren dan de begroting, besluit de Raad B. en W. te machtigen deze werkzaamheden voor eigen rekening te doen uitvoeren.

In de notulen van de gemeente staat hierover verder niets vermeld maar aan de hand van foto's uit het boekje "Ruurlo in oude ansichten" blijkt dat er wel degelijk een verbouwing heeft plaats gehad.

Vermoedelijk is de bestaande woning deels gesloopt en verbouwd tot dubbele woning, zoals ook in het fotoboek staat vermeld.

Op 8 december 1903 worden de veranderingen besproken welke in de schoollokalen zullen moeten worden aangebracht. Er wordt besloten om eerst de heer G.J.Kamperman te Ruurlo te vragen hiervan een ontwerp te maken Indien deze de order niet aanneemt zal de heer H.J.L.Ovink te Dinxperlo worden gevraagd.

In April 1904 worden tekeningen en bestekken voor de verbouw der beide openbare scholen besproken. Aangezien en nog enige wijzigingen moeten worden aangebracht zullen de plannen worden terug gezonden.

Het door de gemeente te dragen aandeel in de kosten zal \pm *f.*3000,-- bedragen. De voorzitter stelt voor hiervoor een lening te sluiten bij de Mij voor Gemeente Credit te Amsterdam. De gebroeders Dolphijn zal prijs gevraagd worden voor het verven van de dorpsonderwijzerswoning.

99.06 (06)

In Juli 1904 ontvangt de gemeente een schrijven van de District Schoolopziener betreffende de verbouwing der schoolgebouwen, met de mededeling dat het plan tot verbouwing der school in de Winkelerhoek door hem is goedgekeurd doch dat hij bezwaar maakt tegen het plan voor de Dorpsschool. Zowel voorzitter als raadsleden vinden het vreemd dat het plan voor verbouwing der school in de Winkelerhoek door den Schoolopziener is goedgekeurd en door hem bezwaar wordt gemaakt tegen het plan voor de Dorpsschool, terwijl dezelfde veranderingen zullen worden aangebracht op de wijze als in de Winkelerhoek.

Er wordt besloten den Schoolopziener om nadere inlichtingen te vragen. Ook wordt besloten de verbouwing tot een volgend jaar uit te stellen daar het voor dit jaar te laat in den tijd is.

In de vergadering van April 1905 wordt op verzoek van mej.S.J.Cruig alhier, om haar voor de tijd van April tot September van dit jaar 5 avonden in de week van 5 tot 7 uur een der lokalen in de Dorpsschool ter beschikking te stellen voor het geven van onderwijs in handwerken wordt gunstig beschikt.

In de vergadering van April 1906 wordt besloten om in de maanden Juli en Augustus de school te verbouwen, de schoolopziener heeft het plan inmiddels goedgekeurd. B. en W. worden gemachtigd een geldlening aan te gaan groot f.3400,- tegen 4 percent rente in aandelen groot f.10,-.

Ook wordt besloten om \pm 400 centiare grond, grenzend aan het schoolplein te kopen tegen de prijs van 50 cent per centiare. Het terrein kan dan geschikt gemaakt worden voor een eventueel benodigde bijbouw.

In de vergadering van 10 oktober 1907 wordt aan het bestuur van de afd. Borculo - Ruurlo van de Geldersche Maatschappij van Landbouw een lokaal beschikbaar gesteld voor het geven van een landbouw wintercursus. Als voorwaarde wordt gesteld dat eventueel aangerichte schade moet worden vergoed.

In Juni 1912 vraagt het hoofd der school de heer K. Zwart het gemeentebestuur om een lokaal voor de 7e klas te bouwen, een onderwijzer er bij te benoemen en een klas in die tussentijd ergens anders onder te brengen.

Besloten wordt tot de bouw over te gaan, maar aangezien het niet mogelijk is een klas ergens anders onder te brengen voorlopig nog geen tweede onderwijzer te benoemen.

In Augustus 1912 wordt B.en W. opgedragen om de uitbreiding van de school publiek aan te besteden, zodra de vereischste goedkeuringen door den heer Districts Schoolopziener zijn goedgekeurd.

Dan stokt het oud archief van de gemeente Ruurlo. Het schoollokaal kwam in 1913 gereed.

De eerste wereldoorlog brak echter uit waardoor er andere belangrijke dingen waren die de aandacht vroegen.

In het jaar 1923 werd de Koekoekschool aan de Groenloseweg gebouwd. Deze 3 klassige school, in 1928 uitgebreid tot 4 klassen, trok heel wat leerlingen mee van de Dorpsschool. In 1958 werd deze school nog uitgebreid verbouwd en van C.V. voorzien. Maar in 1985 werd anders over zijn lot beschikt. De school werd afgebroken.

Ook de oprichting van de R.K. school maakte dat het aantal leerlingen van de Dorpsschool belangrijk minder werd. De Rehobothschool werd gebouwd in 1953 en is inmiddels al weer enige keren verbouwd en uitgebreid.

De nieuwe openbare school aan de schoolstraat werd gebouwd in 1953 en is, nadat hij uit eerbetoon naar de vroegere hoofdonderwijzer Kerst Zwart vernoemd werd, ook al weer diverse keren verbouwd en uitgebreid.

De in \pm 1804 gebouwde oude school aan het Kerkplein en voorganger van de Dorpsschool welke in 1880 werd verbouwd en daarna in gebruik genomen als gemeentehuis; is in 1952 bij de bouw van het ook alweer voormalige gemeentehuis gesloopt. Dit nieuwe gemeentehuis dat ook nog 'n poos Waterschapgebouw was, staat nu ook op de nominatie om gesloopt te worden.

De in 1880 gebouwde Dorpsschool werd, na een aantal jaren in gebruik te zijn geweest als confectiebedrijf voor lingeerie, in 1981 verbouwd tot Openbare Bibliotheek. Het achterste gedeelte was lang brandweerkazerne en is in 1991 bij de Bibliotheek gevoegd.

EEN STUKJE OVER DE SCHOOLMEESTER SCHRIJVER KERST ZWART.

Reeds lang speelde ik met de gedachte om de lezers iets over Kerst Zwart te vertellen. Mijn gezondheid liet me dit echter niet toe. Momenteel werk ik met kleine stukjes aan mijn herstel, dus ziedaar, iets over Kerst Zwart. Wel wil ik in deze aanhef mijn dank aan het bestuur en enige mensen van onze vereniging doen toekomen. Jullie belangstelling was hartverwarmend. Dank hiervoor!

Maar nu dan écht Kerst Zwart. En wat nog mooier is, ik laat het hem zelf vertellen. In het boek " De roep der velden " , uitgekomen in 1927 onder redactie van A.G. Schoonderbeek te Laren, staan een aantal verhalen van Kerst Zwart en aan hem was ook gevraagd een soort levensschets te schrijven. Deze volgt dus nu.

Zeer geachte heer Schoonderbeek,

U vraagt me om een levensschets? Vooral betrekking hebbende op mijn neiging tot de natuurlijke historie van de streek waarin ik woon en loopende over mijn publicaties? Daaraan kan in korte woorden voldaan worden.

In 1859 te Heerenveen geboren, ben ik pas in 1911 te Ruurlo begonnen mijn indrukken onder den naam van "Kijkjes buiten " in de Zutph. Crt. te schrijven. In het begin één maal per week, later vaker, tegenwoordig twee à drie maal. Ook in ons plaatselijk blad, de Lochemsche Courant met al haar filialen, krijgt op verzoek van de Redactie geregeld een deel er van mee. Bovendien op uitnodiging een enkele maal onderdak bij "Buiten", "Eigen Haard" en "Voor 't Jonge Volkje".

Nu zou U kunnen concludeeren, dat mijn oogen eerst op 50- jarigen leeftijd zijn open gegaan voor het natuurleven. Dat ware echter een verkeerde gevolgtrekking maken.

Ik ben n.l. bevoorrecht boven velen met kostelijke herinneringen uit de jeugd. In 1863 stierf mijn vader en sindsdien bracht ik de meeste Zondagen door --zeker na afspraak met mijn moeder -- in het huis van mijn grootvader, die een aardige bibliotheek en een mooien tuin had. Ik zie me nog als kleine jongen aan zijn knie staan en luisteren naar den uitleg dien hij gaf bij de platen van een jaargang "Kennis en Kunst" of "De Aarde en haar Volken". Of ik keek nieuwsgierig naar de nestklompen in den tuin, waarin Grootvader spreuwen tot nestelen uitlokte. Ik wandelde met hem naar 't Oranjewoud, waarbij hij mijn aandacht van weetgierigen jongen vestigde op het verschil tusschen een vinken- en een fitisslag, op de zwevende lichtpunten der glimwormpjes van het heitje bij Meerzicht en op de vliegenvangende zonnedauw. Hij nam me mee naar 't Reigerbosch om de biddenden "wiel" te bewonderen en de reigers te zien terugkeeren van hun strooptochten uit de Tjongermoerassen. Na den dood van dien grootvader nam een oom mijn verdere vorming ter hand. Die deed anders. Hij trok met me zoowat heel Friesland door, soms per spoor of per boot, meestal te voet, zoodat ik op 15-jarigen leeftijd de Stellingwerven was doortrokken van de Appelschaaster duinen tot het Tjeukemeer, den Steenen Man bij Harlingen had gezien, aan den Amelanders dam bij Holwerd was geweest en Leeuwarden als mijn broekzak kende.

Begrijpt U, hoe het kwam, dat ik later mijn kinderen vaak bezig hield met jeugdvertellingen?

En waarom zij, grooter geworden, er op aandrongen, dat ik er eenige van te boek zou stellen? Een gevolg daar-van was, dat in 1919 bij Thieme te Zutphen "Lief en Leed in een Klein Wereldje", geïllustreerd door Pol Dom verscheen.

In 1877 deed ik mijn eerste onderwijzersexamen, in 1880 had ik drie akten en werd onderwijzer aan een school voor m.u.l.o. in de gemeente Beerta. De neiging om mijn weetlust in de vrije natuur te bevredigen, kon daar door kamerstudie en drukke schoolpraktijk niet bevredigd worden. Beter ging dat in het heerlijke Hameland, achter den IJsel, toen mijn sollicitatie bij 't m.u.l.o. onderwijs te Lochem slaagde. De Graafschap was een openbaring voor me. Daar kon ik naar hartelust zwerven van den Paaschberg tot den Kalenberg, door de Ampsenske bosschen, langs de Berkel en Vennegötte, door 't Venne en over 't Grootte Veld. Maar toen ik in 1889 hoofd van school A te Ruurlo werd, inmiddels trouwde, successievelijk met vijf kinderen ons klein gezin zag vermeerderen, bijbetrekkingen aannam aan teekenscholen te Ruurlo en Borculo en aan de Rijksnormaallessen te Winterswijk, kreeg het wandelen en speuren lang zijn deel niet meer. Toch wist ik den tijd te vinden om in 1902 bij Thieme te Zutphen een "Natuurkunde voor de Volksschool" (2e omgewerkte druk 1922) en een "Rekenkunde" voor inrichtingen van voortgezet onderwijs uit te geven. In 1904 volgden "Onze Schoonste Provincie", aardrijkskundig leerboekje voor de Geldersche scholen, Thieme Zutphen (uitverkocht) en met medewerking van anderen een "Gidsje voor Ruurlo". Eerst toen ik los kwam van Winterswijk, begon ik mijn wekelijksche "Kijkjes" in de Zutph. en Lochemsche couranten (1911).

In 1916 verscheen bij Thieme, Zutphen, mijn "Vogelboek", dat in 1918 een 2en druk en in 1921 een 3en druk beleefde. In 1919 verscheen bij denzelfden uitgever mijn "Lief en Leed" uit de Friesche periode en "Meetkundig Rekenboek" in twee deeltjes bij Æ. Kluwer te Deventer.

In 1920 "De Nederlandsche Zoogdieren" bij Thieme en "De Blokhut in het Stoeveveld", drie verhalen op het stramien van de Ruurlosche geschiedenis, bij Van Loghem en Slaterus te Arnhem. Tenslotte vermeld ik nog in 1923 "Zomerweelde en Dorre Dagen", een jaar met planten en dieren in Hameland, uitgave Thieme.

In Mei 1924 kreeg ik op verzoek eervol ontslag uit mijn betrekking bij 't onderwijs. "En waarom ben je in dat stille land blijven wonen?" vroeg me iemand. Ik antwoordde: "Dat Saksische land heeft de Fries lief ge-kregen. Daar ligt de groote middelmoet van mijn leven tusschen dennebosschen, broekweiden en beken. Daar heb ik 's avonds de boschuil in het zwarte woud hooren oeien; lang geleden den korhaan in de stille Huurne voor zonsopgang hooren "slijpen" en "korren"; gewandeld langs de mooie Slinge en de dartele Heksenlaak, door 't woeste Windmeuleveld met zijn picknick-heuveltjes en zijn spookachtige wakelgestalten. En ik ken de menschen en zij kennen mij nog beter. En nooit kom ik er een voorbij, of die groet met een glimlach; en maak ik een praatje, dan krijg ik een vriendelijk bescheid.

Zou je dan aan zoo'n land en volk je hart niet verliezen, al ben je een Fries?

Kerst Zwart

Toch zou Kerst Zwart niet in Ruurlo blijven. De familie verhuisde in 1927 naar Bloemendaal waar Kerst Zwart op 2 December 1935 zou overlijden. Hij werd echter in zijn mooie Graafschap ter aarde besteld, op de algemene begraafplaats van Ruurlo waar hij zo menig kind en ook ouder onderwees. Ook zij vrouw J.W. Zwart-Bouwmeester werd hier begraven nadat ze op 2 februari 1945 overleden was.

Op het graf staat een grafmonument in de vorm van een open geslagen boek, door zijn oud-leerlingen geschonken, met daarop de tekst: Hij gaf zijn beste krachten aan de jeugd, en was door ieder kind bemind. Op de voorzijde van het monument staat: Aan onzen geliefden meester Zwart, zijn dankbare oud-leerlingen.

Ik heb de intentie U in de toekomst nog een en ander meer over Kerst Zwart ten vertellen daar ik nog een schat aan materiaal van deze bewonderenswaardige man in mijn bezit heb. O.a. al zijn boeken en veel losse publicaties, mocht een van onze leden/lezers misschien nog iets ter inzage hebben liggen dan houden we ons natuurlijk aanbevolen. Schooldiploma's van opa of oma die anders misschien op de brandstapel komen zijn natuurlijk ook welkom. Wilt U het zelf niet missen? Geen probleem, als we het mogen kopiëren dan zijn we natuurlijk ook tevreden.

Een heel fijn en vooral gezond 1999 wenst U; Wim Bluemers

15 JAAR ONDER D'N KROEZEBOOM

Vervolg op de lijst van publicaties in ons kwartaalblad van jaargang XI, nr. 1 tot en met jaargang XV, nr. 4 (1994 t/m 1998).

1994;

Jaargang XI, nummer 1:

- Verslag van de jubileumactiviteiten van Old Reurle. -

Geschiedenis van de Bruidegomspijp. -

Overzicht publicaties van 10 jaar Onder d'n Kroezeboom. -

"Minne en trouw" in de spreekwoorden van de Achterhoek, door Hendrik Odink 1947.

Jaargang XI, nummer 2:

- Vervolg **"Minne en trouw"** (slot). -

Hessenwegen en Boederij-museum De Lebbenbrugge te Borculo Gld., door M.J. barones van Heeckeren van Kell. -

Ruurlo en de landarbeiderswet, door H. Post. -

Landbouw en veeteelt in een ver verleden, door G. Kreeftenberg.

99.09 (09)

Jaargang XI, nummer 3:

- **Emigratie**, door Henk Hietbrink.
- Richters in Ruurlo** door P.Y. ten Arve.
- Vervolg op **Hessenwegen** door J. Gimberg, archivaris van Zutphen (1931).
- Een vermetele vaderlander en vergeten Achterhoeker**, door H. Post.
- Telefoon in Ruurlo**, door G. Kreeftenberg.

Jaargang XI, nummer 4:

- **A'j plat könt praoten, mo'j 't neet laoten**, door Albert Jan.
- **Oorlogswinter in de Achterhoek**, door A.J. van Bremen.
- **Een drietal Ruurlose bakkers in Amsterdam** ('t geslacht Kra(e)mer(s)), door P.Y. ten Arve.
 - **Ruurlo en de luchtvaart**, door H. Post.
- **Sinte Marten**, door Wim Bluemers.
- De Stoomtram**, door G. Kreeftenberg.

1995:

Jaargang XII, nummer 1:

- **Ruurlo in het jaar 1913**, door H. Post.
- Liedje: Driekusman.
- De broodprijs**, door G. Kreeftenberg.
- Ruurlo, een economisch-sociografisch onderzoek in 1952**, uit het boekje "Ruurlo, heden en toekomst".

Jaargang XII, nummer 2:

- **Hooi- of Kapberg in de Achterhoek**, door M.J. barones van Heeckeren van Kell.
- **Militaire dienstplicht in de 19e eeuw**, door A. P. J. van Heck.
- Vervolg van **Ruurlo, een economisch-sociografisch onderzoek** (slot).
 - **Een goed verkoper**, een gedicht van oud schoolmeester Kerst Zwart (ca 1920).
 - **Bij de afbeeldingen uit de omtrek van Ruurloo**, J. Craandijk. Publicatie uit het blad "Eigen Haard 1890".

Jaargang XII, nummer 3:

- **De Ruurlose brouwer Christoffel in de Zeventiende Eeuw** (deel 1), door W. Albers.
 - **Ruurlo in het jaar 1923**, door H. Post.
- **Lekkerbek**, een gedicht van Kerst Zwart.
- **Genealogie Hietbrink: Speuren in het verleden**, door Henk Hietbrink.
- **Schependieverij**, door G. Kreeftenberg.

Jaargang XII, nummer 4:

- **Wat doen wij met onze vereniging ??**, door A.J. van Bremen.
 - (tevens een verzoek tot inbreng van bidprentjes, telefoon 0575-552736).
- Een fotocopie van een patent aan H.J. Kapers, tapper en slijter (1878).
- Vervolg van **De Ruurlose brouwer Christoffel** (slot).
- **Hoe verging het de familie Hietbrink in Noord Amerika**, door Henk Hietbrink.
- **Gemeentegrenzen** (deel 1), door G. Kreeftenberg.
- **Midwinterhoorn**, versje Middewinter van Henk Krosenbrink.
- **Rook als middel tegen schade door nachtvorst**, door A.J. van Bremen.

1996:

Jaargang XIII, nummer 1:

- Overzicht van videofilms van Ruurlo (1947-1969) door F. Toevank en A. Flierman.
- Vervolg van **Gemeentegrenzen** (slot).
- Van koren tot meel** (deel 1), door H. Nijhof.

Zilveren jubileum der Coöperatieve Boerenleenbank te Ruurlo, krantenartikel Graafschapbode van 30 maart 1938.

Volksgeloof en Volksgebruiken, door Han Alta 1952, uit “Nederland ons aller tuin, de Achterhoek”.

Jaargang XIII, nummer 2:

- Onderschrift behorende bij de foto van het jubileum der Coöperatieve Boerenleenbank.
- **Familiewapens**, door A.J. van Bremen.
- **Schaapskooien te Ruurlo** (met lijst van erven anno 1810), door M.J. barones van Heeckeren van Kell.
 - **Seintaal op windmolens**, door H. Nijhof.
 - **De zevoudige Bruidegom uit Ruurlo**, door P.Y. ten Arve.
 - Vervolg van **Volksgeloof en Volksgebruiken** (slot).
 - **Een slagvaardige diaken te Ruurlo (begin 18e eeuw)**, door W. Albers.

Jaargang XIII, nummer 3:

- “Collectie Boekelder” in het gemeentearchief van Groenlo.
- Gedichtje, door Jantjen Hendriksen, uit de Achterhoekse Almanak 1991.
- **Op de fietse zee ‘j völle meer**, nieuws van Albert Jan.
- Calligrafie G. Van Heuven, schoolmeester te Ruurlo 1810.
- **De Heideschnuck** (evenbeeld Achterhoekse schaap), vervolg op schaapskooien.
 - **Ruurlo in vroeger tijden** (deel 1), door G.H. Kreeftenberg.
 - **Monument of de Heilige Bomen**, door H. Post.
 - **Dorpsleven - Coöperatief Leven**, uit de Raiffeisen Bode (1941).
 - **Onderhoud troepen in 1814**, door Henk Hietbrink.

Jaargang XIII, nummer 4:

- Nawoord op **schaapskooien te Ruurlo anno 1810**.
- Vervolg van **Ruurlo in vroeger tijden** (slot).
- Vervolg van **Van koren tot meel** (deel 2).
- Reurle Folklore**, door J. Olyslager, uit de gids van het Internationale Folklore Festival te Ruurlo 1953.
- **Vergenoegdheid**, gedicht door Tollens.

1997:

Jaargang XIV, nummer 1:

- Vervolg van **Van koren tot meel** (slot).
- Spieker**, door Dr. A. H. G. Schaars.
- De Foto**, een gedicht van Kerst Zwart.
- Het Graafschap in Hameland anno 1046**, door W.J. Bluemers.
- Postverkeer tussen Ruurlo en Zutphen** (deel 1), door G. Kreeftenberg.

Jaargang XIV, nummer 2:

- Curriculum Vitae van voorzitter M.G. Kok, d.d. 19 maart 1997.
- Vlasbewerken en Linnenrollen**, (verslag van lezing en demonstratie op verenigingsavond Old Reurle).
 - **Wasserburgen in het Westfaals Münsterland**, (verslag van lezing door J. Berends).
 - **Leesgezelschap te Ruurlo** (deel 1), door Wim Bluemers.
 - Vervolg van **Postverkeer tussen Ruurlo en Zutphen** (slot).
 - **Woningen aan de “Nieuwedijk” na 1827**, door Henk Hietbrink.
 - **Lentelied**, gedicht.

Jaargang XIV, nummer 3:

- **Kastelen en landhuizen in het Graafschap Zutphen**, (verslag van lezing van J. Harenberg).
- **Afscheid Zuster J.A. Harmsen 1962**, krantenartikel uit 1962.

99.11 (11)

- **Hoo of iej good in de slappe was könt kommen**, door Wim Bluemers.
- **Markten**, door G. Kreeftenberg.
- Vervolg van **Leesgezelschap te Ruurlo** (slot).

Jaargang XIV, nummer 4:

- Inventaris archief Old Reurle. -
- Oude landbouwwerktuigen**, een stand van zaken, door de commissie landbouwwerktuigen. -
- **Geloof, bijgeloof en Symboliek**, door Martin Kok. -
- Enige gegevens uit de schoolhistorie van Ruurlo** (deel 1), door G. Kreeftenberg. -
- **Roerige jaarwisselingen**, door P.Y. ten Arve. -
- Een honderjarige in de gemeente Ruurlo** (1834-1934, Berend Hendrik Nijland), door meester Klazes. -
- **Huismerktekens** van Ruurlo'ers. -
- Speurwerk**, door Wim Bluemers.

1998.

Jaargang XV, nummer 1:

- Vervolg van **Een honderdjarige in de gemeente Ruurlo** (slot).
- Vervolg van **enige gegevens uit de schoolhistorie van Ruurlo** (deel 2)
- **Over duivetillen en het gebruik ervan**, door M.J. barones van Heeckeren van Kell.
- **Het witte Paard** (met afbeelding reclamefolder Bakker Hendriksen).
- **Hannes Bückler ok wal eneumt Schinderhannes**, door Wim Bluemers.

Jaargang XV, nummer 2:

- **Correctie op het artikel Het Witte Paard**, door A.J. van Bremen.
- Vervolg van **Enige gegevens uit de schoolhistorie van Ruurlo** (deel 3).

Jaargang XV, nummer 3:

- **Iets over de vroegere plattelandsarts dokter Hofstede**, uit het boekwerkje "Iungit atque docet", naar aanleiding van het 125 jarig bestaan van Geneeskundige kring Zutphen van 1845.
- **Archief Gelderse Landbouwwerktuigen**, uit de Gelderse Volksalmanak 1947.
- **Ne kroezen Boom**, door Jo Daan uit Barchem.
- **Indianenlief en -leed in Ruurlo**, krantenartikel 28 augustus 1962.

Jaargang XV, nummer 4:

- **Landgoederen van de Gelderse Vallei** (verslag van lezing van Gerrit de Graaf, schrijver van "Monumentale bomen in Nederland).
- **De Eeuwenoude Ruurlose Kroezeboom**, artikel uit bovengenoemd boek.
- **Huttenkloas** (18e eeuwse Twents volksverhaal), door Martin Kok.
- Maandelijksche Prijscourant van J. C. Hesselink te Ruurlo (april 1911).